

E-FACTURATIE ONTCIJFERD

De Belgische transitie naar Peppol
en digitale facturatie in 2026

Philippe Kimpe
Jelle Heyvaert

| OWL PRESS |

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	10
2. Introductie	14
2.1 Waarom e-facturatie nu relevant is	15
2.2 Doelgroep	18
2.3 Structuur en opzet van het boek	24
3. Wettelijk kader in België	26
3.1 De wetgeving	28
3.2 ViDA	36
3.3 Wie mag de regels bepalen voor de factuur(vorm)voorwaarden?	38
3.4 Dubbel of een kopie van een factuur opnieuw verzenden	40
3.5 (Minimale) inhoud van een factuur	41
3.6 Taal van de factuur	46
3.7 Tijdstip van factuur uitsturen	48
3.8 Boetebeleid	53
3.9 Recht op aftrek	57
3.10 Bijlagen en hun juridische draagkracht	60
3.11 Artikel 44 en de gemende belastingplichtige	61
3.12 Self-billing	65
3.13 Het forfaitaire landbouwregime	69
4. Technische aspecten van e-facturatie	74
4.1 De XML e-factuur	75
4.2 De verzendwijze	116
4.3 De infrastructuur van Peppol	123
4.4 Unieke Identifier in het Peppol-netwerk	148

5. Implementatie voor accountants	154	8. Anderen over dit boek	288
5.1 De accountant als vertrouwenspersoon: de huisarts van een bedrijf	155	8.1 Serge Libert (BOSA)	289
5.2 Rol van accountants	156	8.2 Bart Van Coile (ITAA)	288
5.3 Een nieuw model voor modern boekhouden: de vier pijlers	173		
5.4 Het Structured Accounting Model (SAM)	176	9. Nawoord	292
6. Implementatie voor ondernemers	202	10. Appendices	294
6.1 Implementatie voor eenmanszaken en andere kleine ondernemingen	204	10.1 Relevante Wetteksten en KB's	295
6.2 Implementaties voor de kmo met voornamelijk Belgische handelingen	210	10.2 Voorbeeld Peppol BIS Billing factuur	303
6.3 Implementaties voor internationale en complexe bedrijven	220	10.3 Handige bronnen	311
6.4 Toegevoegde waarde van e-facturatie	235		
6.5 Succesvolle implementaties: wat werkte wel of niet?	239		
7. Workflow-integratie en specifieke situaties	242		
7.1 Factureren: het uitreiken van voorschotfacturen of ontvangen van voorschotten	243		
7.2 Factureren: scanningsoftware gebruiken om verkoopfacturen op te maken	246		
7.3 Factureren: een kopie van een factuur verzenden	250		
7.4 Factureren: vertalingen	252		
7.5 Factureren: een betalingsherinnering uitsturen	256		
7.6 Factureren: betwistingen, opvolging en correcties	257		
7.7 Factureren met aankoopborderellen of self-billing: de case van de landbouwers	261		
7.8 Inboeken	264		
7.9 Hoe goederen en diensten "coderen" op een factuur	272		
7.10 Terugbetalen van kosten van de werknemer	276		
7.11 Proforma facturen	279		
7.12 Meerdere munteenheden gebruiken	281		
7.13 Archivering van e-facturen: de XML-factuur als wettelijk document	284		

Waarom dit boek ertoe doet

Vanaf 2026 wordt e-facturatie de norm in België. Dit boek biedt accountants, ondernemers en IT-professionals een heldere gids om deze overgang niet alleen te begrijpen, maar ook strategisch te benutten. Het gaat verder dan de wettelijke verplichtingen en toont hoe e-facturatie een hefboom kan zijn voor efficiëntie, automatisering en betere samenwerking.

Of je nu een accountant bent die klanten begeleidt, een ondernemer die voorbereid wil zijn, of een IT-specialist die processen stroomlijnt – dit boek helpt je navigeren door de nieuwe digitale realiteit.

Niet afwachten, maar vooruitkijken. Dat is de kernboodschap.

Disclaimer

Dit boek is bedoeld voor informatieve doeleinden en vormt geen wettelijk, IT-technisch of ander professioneel advies. De auteurs en uitgever zijn niet verantwoordelijk voor beslissingen of acties die lezers ondernemen op basis van de inhoud. Hoewel we ernaar hebben gestreefd een zo volledig en accuraat mogelijk beeld te geven, evolueren wetgeving, technologie en sectorstandaarden voortdurend. De informatie in dit boek heeft betrekking op de situatie zoals die was in februari 2025 en kan door wetswijzigingen of andere ontwikkelingen bij het lezen verouderd zijn.

We hanteren een neutrale benadering en benoemen bewust geen commerciële spelers of specifieke softwareleveranciers. Dit boek richt zich op concepten, standaarden en strategieën die voor iedereen relevant zijn, ongeacht met welke tools of partners er gewerkt wordt.

Onze bijdrage is bedoeld om praktische inzichten te bieden op basis van de kennis en informatie die tot op heden beschikbaar is. Ondanks onze inspanningen om nauwkeurige en actuele informatie te verstrekken, kunnen we geen garanties geven over de volledigheid, juistheid of geschiktheid van de inhoud voor specifieke situaties. Lezers wordt aangeraden om, indien nodig, professioneel advies in te winnen bij gespecialiseerde experts.

1

VOORWOORD

Ik begon mijn carrière in 2000, toen digitalisering nog in de kinderschoenen stond. Bij Creyf's Interim – herkenbaar aan de iconische smiley – werkte ik als IT'er, omringd door kettingprinters en papieren contracten in drievoud. Snelheid en efficiëntie waren cruciaal, maar de administratie ratelde traag achteraan.

Die ervaring wakkerde mijn fascinatie aan voor technologie als oplossing voor omslachtige processen. Na dertien jaar in de uitzendsector stapte ik over naar de accountingwereld, waar ik als CIO van VGD Accountants opnieuw stuitte op arbeidsintensieve, foutgevoelige workflows. Die confrontatie werd de kiem voor mijn ondernemerspad.

Ik richtte Lucy op, dat intussen deel uitmaakt van de Visma-groep, een platform dat bedrijven helpt om vlot en conform te factureren via Peppol. Mijn focus: technologie toegankelijk maken voor ondernemers en accountants die hun processen willen digitaliseren. Maar dit boek gaat niet over Lucy of een specifieke software. Het gaat over e-facturatie als systeem, als hefboom voor verandering.

E-facturatie is voor mij nooit een puur technische oefening geweest. Het is een strategische keuze. Vanaf 2026 wordt e-facturatie verplicht voor B2B-transacties in België, maar de echte meerwaarde ligt in de opportuniteiten die het creëert: snellere processen, minder fouten, realtime inzicht en ruimte voor groei. Compliance is het vertrekpunt, maar niet het eindpunt.

Samen met mijn coauteur Jelle – btw-specialist en voormalig accountant – heb ik dit boek geschreven om ondernemers, accountants, IT-implementators en beleidsmakers te helpen in die overgang. E-facturatie is geen platformverhaal, maar een systeemverandering. Dit boek geeft inzicht in die bredere context en helpt je de juiste keuzes te maken voor jouw organisatie.

Met dit boek willen we niet alleen informeren, maar ook inspireren. Want in elke verandering schuilt de kans om het beter te doen.

Philippe Kimpe

Mijn carrière begon bij Deloitte, waar ik bedrijven adviseerde over btw en internationale regelgeving. Al snel merkte ik dat fiscale regels vaak hand in hand gaan met technologische uitdagingen. Facturatie is daar een perfect voorbeeld van. Een factuur is een juridisch document en een bron van data – en de opmaak ervan is een proces dat zich uitstekend leent tot automatisering.

Als voormalig boekhouder begrijp ik hoe tijdrovend en foutgevoelig traditionele facturatie kan zijn, maar ook hoe cruciaal deze handeling is: de factuur is het startpunt van de btw-verplichtingen, en dus van correcte rapportering. Vanaf het begin van mijn loopbaan heb ik me daarom toegelegd op het kruispunt van btw en technologie.

In mijn huidige functie als btw- en e-facturatie-expert bij De btw-lijn en Vatsquare, begeleid ik bedrijven bij het digitaliseren van hun btw-processen, met de implementatie van e-facturatie als rode draad.

Wat me telkens opvalt? De focus ligt vaak op compliance – voldoen aan wat er gevraagd wordt – terwijl er veel meer kansen benut kunnen worden bij een overstap naar digitaal factureren. Wie verder kijkt dan de verplichting, ziet vooral mogelijkheden voor grotere efficiëntie: minder manuele taken, minder fouten, actuele cijfers, snellere rapportering. En dus: meer grip op de onderneming.

Stel je een systeem voor waarin je administratie zichzelf organiseert. Waarin facturen automatisch geboekt worden, afwijkingen gemarkeerd worden en je realtime zicht hebt op je btw-positie en cashflow. Dat is geen verre droom, maar een realistisch doel voor wie e-facturatie slim aanpakt en processen durft aan te passen.

Samen met Philippe schreef ik dit boek om duidelijkheid te bieden in een complexe materie, maar ook om te tonen dat digitalisering geen bedreiging is. Het is een hefboom. Ik hoop dat dit boek je helpt om niet alleen aan de regels te voldoen, maar ook om vooruit te denken.

Of je nu accountant bent, ondernemer of IT-professional: e-facturatie biedt jou de kans om processen toekomstbestendig te maken. Als het dan toch moet, waarom zou je dan niet het allerbeste van maken?

Jelle Heyvaert

2

INTRODUCTIE

2.1 WAAROM E-FACTURATIE NU RELEVANT IS

De overstap van papier naar digitaal: een nieuwe standaard voor ondernemers

Elke digitale innovatie heeft vaak een verrassende tastbare oorsprong. De evolutie van facturatie is daar een mooi voorbeeld van. Wat vandaag een XML-bestand is dat via het Peppol-netwerk wordt verstuurd, begon ooit met een pen, een notablok en vertrouwen.

Zo herinnert Philippe zich nog zijn grootvader, die van de jaren 60 tot begin jaren 90 een tankstation uitbaatte. Facturatie was toen een ambachtelijk proces. Vaste klanten konden 'op de poef' tanken: elke tankbeurt werd zorgvuldig genoteerd in een boekje per klant, met doordrukpapier. Aan het einde van de maand werden alle bonnetjes samengebracht en handmatig omgezet in officiële facturen, met de hand geschreven. Overvolle bureaus met papieren facturen, ongeorganiseerde stapels post die wachten op verwerking en urenlang handmatig gegevens invoeren: het was toen volstrekt normaal.

Voor de grootvader van Philippe was dit dagelijkse kost tot zijn pensioen in 1993.

Nauwelijks dertig jaar later leven we in een andere wereld, waarin handgeschreven bonnetjes plaats hebben gemaakt voor digitale systemen. De transitie naar elektronische facturatie, bekend als e-facturatie, is het resultaat van decennialange evolutie in bedrijfsprocessen en innovatie. De oorsprong gaat terug naar de jaren 70, toen pioniers in de retail- en logistieke sector experimenteerden met elektronische gegevensuitwisseling via EDI (Electronic Data Interchange). Deze eerste vorm van digitale communicatie legde het fundament voor de huidige e-facturatiesystemen.

De drijfveer achter deze evolutie in facturatie is de constante zoektocht naar procesoptimalisatie, kostenbeheersing en foutreductie. Ondernemers worstelen dagelijks met terugkerende uitdagingen: onvindbare facturen in papieren of pdf-archieven, verkeerd ingevoerde gegevens door menselijke fouten en eindeloze uren aan handmatige administratie, zoals het betalen van facturen. E-facturatie biedt een oplossing voor deze hardnekkige knelpunten. Het heeft zich ontwikkeld van een optionele verbetering naar een essentiële strategische keuze voor bedrijven die willen excelleren in een snel